

Global Gap : นำเกษตรกรไทยสู่ตลาด EU

ท่านที่อยู่ในแวดวงเกษตร คงรู้จักมาตรฐาน GAP กันเป็นอย่างดี แต่ลองมาทบทวนกันสักนิดก่อนจะรู้จักกับ Global GAP

GAP ย่อมาจากคำว่า “Good Agricultural Practice” หมายถึง “เกษตรดีที่เหมาะสม” เป็นระบบที่สร้างผลผลิตมาตรฐานคุณภาพ หรือได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำที่ถูกต้อง ตั้งแต่การเพาะปลูก จนถึงการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะทำให้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการตกค้างของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนเชื้อโรคต่าง ๆ จึงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และได้ผลผลิตที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค ทั้งสามารถตรวจสอบและสอบกลับได้

ในแต่ละประเทศจะมีการกำหนดมาตรฐาน GAP เป็นของตนเอง เช่น ญี่ปุ่น (JGAP) จีน (China GAP) ชิลี (ChileGAP) และไทย (ThaiGAP) โดยในแต่ละประเทศอาจมีกำหนดมาตรฐาน GAP ที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการที่จะส่งออกสินค้าด้านการเกษตรของไทย โดยเฉพาะผักและผลไม้ไปขายยังประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป สินค้านั้นจะต้องมีคุณภาพได้มาตรฐาน GAP ที่กลุ่มสหภาพยุโรปกำหนดขึ้น ซึ่งก็เป็นมาตรฐานที่มาจาก GAP ขององค์การอาหารและเกษตรกรรมของสหประชาชาติ (United Nations Food and Agriculture

Organisation : FAO) ซึ่งเป็นแนวคิดการทำการเกษตรแบบยั่งยืนใส่ใจในสิ่งแวดล้อมและสังคม

ในปี พ.ศ. 2540 กลุ่มผู้ค้าปลีกในยุโรป (Euro-retailer Produce Working Group-EUREP) มากกว่า 40 ราย ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาจัดตั้งมาตรฐาน “EurepGAP” และใน พ.ศ. 2550 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “GlobalGAP” ซึ่งมุ่งรับรองคุณภาพการเพาะปลูกสินค้าเกษตร เพื่อให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจว่า สินค้าที่ผลิตได้จากฟาร์มที่ได้รับการรับรอง GlobalGAP มีการใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสม มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพแรงงานและสัตว์ โดยกลุ่มผู้ค้าปลีกในยุโรป ได้ใช้มาตรฐานนี้เป็นเงื่อนไขว่า ผู้ผลิตสินค้าอาหารและเกษตรทั้งในยุโรปและประเทศที่สาม รวมถึงประเทศไทย ที่ต้องการนำสินค้าของตนไปจำหน่ายที่ร้านค้าปลีกในยุโรป ที่เป็นหุ้นส่วนของ GlobalGAP ต้องผ่านการรับรองมาตรฐานดังกล่าว

GlobalGAP เป็นมาตรฐานที่จัดทำโดยภาคเอกชนยุโรป ซึ่งได้อ้างอิงข้อกำหนดส่วนใหญ่ตามระเบียบของสหภาพยุโรป และมีข้อกำหนดบางอย่าง มีความเข้มงวดสูงกว่า เช่น การกำหนดระดับสูงสุดของสารตกค้างในอาหาร (MRLs)

ดังนั้นหนทางผลักดันสินค้าเกษตรของไทยไปสู่สหภาพยุโรป คือ ต้องทำให้สินค้า ThaiGAP มีมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐาน GlobalGAP

ซึ่งปัจจุบัน มีหลายประเทศที่ได้รับรองสินค้าและ ส่งสินค้ามาจำหน่ายในร้านค้าปลีกในกลุ่มประเทศ ยุโรป เช่น ญี่ปุ่น (JGAP) จีน (ChinaGAP) ชิลี (ChileGAP) ได้เทียบเคียงกับมาตรฐาน GlobalGap เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

และเป็นที่น่ายินดีที่หน่วยงานภาค เอกชนของไทย ได้แก่ สมาหอกการค้าแห่งประเทศไทย สถาบันอาหาร สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม สมาคมผู้ประกอบการ พืชผักผลไม้ไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติของ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสำนักงานความ ร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน (GTZ) จึงได้ร่วมกันพัฒนามาตรฐาน ThaiGAP ซึ่งเป็นมาตรฐานสมัครใจ ให้มีคุณภาพเทียบเท่า มาตรฐาน GlobalGAP โดยครอบคลุมระบบ การบริหารและจัดการ การผลิตตั้งแต่ต้น จนได้ผลผลิตส่งออกจากฟาร์ม และเน้น ความปลอดภัยของขั้นตอนการผลิต สภาพ แวดล้อม รวมทั้งสุขภาพความปลอดภัยและ สวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน และเมื่อปี พ.ศ. 2553 มาตรฐาน ThaiGAP ได้รับการรับรอง ให้มีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐาน GlobalGAP อย่างเป็นทางการแล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม GlobalGAP มีข้อกำหนด ให้ต้องปฏิบัติตามถึง 236 ข้อ และบางข้อต้อง เสียเงินค่าวิเคราะห์สารตกค้างในผลผลิตดินและน้ำ ทุกปี จึงเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตของเกษตรกร อย่างมาก รวมทั้งสถานที่เก็บสารเคมี การจัดระบบ สอบกลับสินค้าที่ผู้ซื้อสามารถบ่งชี้ได้ เมื่อเกิดปัญหา สิ่งเหล่านี้ อาจจะเป็นอุปสรรคสำหรับเกษตรกร ที่ขาดความรู้และเงินทุน

ดังนั้น ก่อนเข้าสู่การผลิตสินค้าเพื่อส่งออก สู่ตลาดยุโรป ที่ต้องผ่านมาตรฐาน GlobalGAP เกษตรกรผู้ผลิตจะต้องศึกษา โอกาสและระบบ การส่งออกกับบริษัทผู้ส่งออกให้ดีเสียก่อน ว่าคุ้มค่า กับการลงทุนหรือไม่***

จุฑามาส จงศิริ นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ รวบรวมจาก

- รองศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ โอสดสภา ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พิเชษฐ์ น้อยมณี สถาบันวิจัยเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต 2 จ.ราชบุรี “GlobalGAP : ThaiGAP โอกาสการเข้าถึงตลาด EU”
- ช่องทางสินค้าไทยสู่ตลาดยุโรป.
<http://news.thaieurope.net>

